

Posamezna številka:

1 krono.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s da. umom naslednjega dne ter stane celoletno 180 K., polletno 90 K., četrtletno 45 K., mesečno 15 K. Inzerati po dogovoru. Pri vsakratnji objavi popust.

Naroč. se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica 15a, 1.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. ŠES poštnoštevnica št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, torek 7. decembra 1920

Številka: 85.

Italija igra dalje svojo hinavsko igro z D'Annunzijem.

Konec razprave o ustavnem načrtu. — Poslovnik za konstituantu.

Zmaga ali poraz?

Maribor, 6. decembra.

Dvoobraznost, to najznačilnejše svoje svojstvo, so si ohranili naši klerikalci tudi po volitvah. Z enim obrazom, katerega obračajo proti svojim zdecimiranim pristašem oznanjajo in poveličujejo svojo zmago, z drugim, ki je obrnjen navznotraj proti samim sebi, pa vzdihujejo nad porazom. Kaj je laž in kaj je resnica? Ali so zmagali, ali so bili poraženi? Po vsem njihovem pisarjenju se nam zdi neobhodno potrebno, da končno odgovorimo na to vprašanje popolnoma jasno in objektivno.

Klerikalci so bili cela desetletja neomejeni gospodarji v Sloveniji. Pred vojno so imeli vse državnoborske mandate, edino na Kranjskem (Primorske ne moremo šteti sedaj k Sloveniji, ker je od nje odrezana in ni volila) je imela napredna stranka enega poslanca. Njim je pripadalo torej najmanj 90 odstotkov slovenskega ljudstva. Pri volitvah dne 28. nov. pa so jih dobili od 41 poslancev le 14, torej komaj eno tretjino ali približno 34 odstotkov. Se dan pred volitvijo pa so trdili, da jih bodo samo v mariborskem volilnem okrožju dobili toliko. To so številke, ki govore molče dovolj jasno za vsakega: klerikalizem je v Sloveniji doživel silen poraz.

Da bi prikrili ta svoj poraz pred še preostalimi svojimi pristaši, jim sedaj pripovedujejo, da so relativno najmočnejša stranka, obenem pa opozarjajo na dejstvo, da so imeli demokrati doslej 7 poslancev, tega pa ne povejo, da ti poslanci niso bili izvoljeni, ampak samo delegirani na podlagi sporazuma po prevratu. Iz tega pa ne sledi, da so prišli do tega po njihovi milosti, kajti, da bi se bile takrat izvršile volitve, bi jih bili

dobili nedvomno še več, kajti takrat še ni bilo drugih naprednih, od glavne odcepljenih strank in bi bili za demokrate glasovali vsi oni, ki so sedaj glasovali za kmete, narodne socialiste in mnogo onih, ki so oddali svoje glasove tem in onim socialistom. Ako seštejemo danes vse te skupaj, potem lahko trdimo, da imamo, čeprav razcepljeno na krila, danes po končanih volitvah napram klerikalcem 14 poslancev, torej istotoliko kakor oni sami. O kakem porazu demokratske ideje torej tu ni govora, pač pa nasprotno o sijajni zmagi. Z ostalimi protiklerikalci skupaj pa imamo 27 poslancev, torej dve tretjini, ali 66 odstotkov. Toda ne samo to, v celotni državi smo sami, brez kril, relativno najmočnejša stranka in to kljub vsej silni borbi, ki smo jo vojevali z našimi nasprotniki. In oni? Oni imajo v vsej državi 23 poslancev, torej niti ne toliko, kolikor znaša njim nasproten blok v Sloveniji sami.

Kaj pa v bodočnosti? So li njihove nade, ki jih stavijo nanjo upravičene? Li smejo upati, da bodo še kdaj zagospodarili? Na to nam odgovarja zadnja "Straža" sama s tem, da prizna, da živi njihova stranka pravzaprav le še od stare Avstrije, od njene takratne od Dunaja podpirane organizacije ter od Orlov, Marijinih devic itd. Ker je jasno, da se Avstrija več ne povrne ter da v Beogradu ne bo nikoli našla Dunaja, ki bi ji pomagal in ker je jasno, da se bodo z napredkom kulture prazne vraže in njihovi svečeniki in svečenice Orli in Marijine device vedno bolj redčile — je jasno, da bo šlo z njo vedno bolj navzdol. Ljudstvo, ki je danes prvič vrglo s sebe strah pred naslikanimi hudiči in peklom, se teh starih preživelih strašil ne bo nikoli več plašilo. Res pa je sicer, da popolnoma še dolgo ne bo propadla,

kajti preprosto ljudstvo, do katerega kultura le počasi prodira, se bo še dolgo dalo zapeljivati. Vsled izgube politične nadvlade pa bo, in to je najbolj usodno — izgubila kmalu vso inteligenco, katere je bila sedaj v njenih vrstah le, ker ji je tako kazalo, nikoli pa ne po res srčnem prepričanju. Kajti nepobitno dejstvo je, da stranka ne obstoja le iz pristašev, ki jo ljubijo, ampak tudi iz pristašev — ki se je boje. Stranka pa, katere se nihče ne boji, ki ne more nikomur storiti ne dobrega ne zlega — nima mnogo izgledov na bodočnost. In taka mrlva stranka je postala klerikalna z ustanovitvijo naše Jugoslavije.

In demokratska? Ali je res, da bo propadla? Izgleda pač tako, toda le za slabega opazovalca in človeka, ki ne misli niti za ped predse v bodočnost. Od klerikalizma ji ne preti nobena nevarnost ne v sedanjosti ne v bodočnosti — ta ji preti le od razrednih strank; toda tudi le v sedanjosti, kajti njihova teorija se bo v praksi prej ali slej ubila in praznega čakanja na socialistični raj, ki ga ne bo nikoli, se bo ljudstvo kmalu naveličalo ter spoznalo, da je le v skupnem delu vseh stanov možen spas in boljše življenje. Tedaj pa bo samo demokratska stranka ona, ki ga bo zadovoljila. Bodočnost je toraj naša in mi verujemo vanjo!

Volilcem demokratom!

Neomejeno zvestobo do naše stranke ste pokazali preteklo nedeljo na volišču. Naravno je, da politično razpoloženje med volilci vsled neizbežnega pritiska neurejenih razmer stalno koleba in da se bo še nekaj let nepreračunljivo menjavalo. Eno pa je gotovo, da se je ogromna množina volilcev izrekla za državo, ki naj bo edinstvena, demo-

kratično vladana, po demokratičnih načelih opravljana in ki naj jo vodijo v nadaljnjem razvoju socialna gospodarska in napredna kulturna načela.

Demokratska stranka je izšla iz volilnega boja kot najmočnejša stranka v državi. Malone 100 mandatov, ki jih je dobila JDS, porazdeljenih je tako, da ni niti ene pokrajine širom naše obsežne Jugoslavije, v kateri bi demokracije ne imeli svojih izvoljenih zastopnikov naroda. Kot bistven del velike demokratske stranke, nudi slovenski del JDS — četudi sedaj sam še ni dosegel večjega števila mandatov — vso moč, vso zaslombo najjačje stranke v državi.

Demokratska stranka je šla v volilni boj brez demagoških gesel in brez laži. Kot državna stranka smo tudi v najhujšem volilnem boju in brez bojazni zagovarjali manj popularne zahteve s stališča širokih pogledov na državo, na vse stanove in na našo bodočnost — v globokem prepričanju, da politične resnice ni iskati tam, kjer prevladuje strast, laž, obrekovanje in trenutno vabljiva gesla, temveč tam, kjer je doma treznost in razum, ljubezen in pripravljenost za žrtve. Naše mnenje je bilo Vaše mnenje. Hvala Vam za zvestobo in izkazano neomajno moč značajev in prepričanja.

Naši idejni predniki v Sloveniji so se borili za našo duševno osvoboditev od klerikalizma. Borba je šla vspešno do ustvaritve nacionalne državne samostojnosti. Njih naslednikom, ki smo organizirani v Jugoslovanski demokratski stranki, se je posrečilo, da je bil dan 28. novembra dan krvavega poraza, ki ga je doživel klerikalizem v Sloveniji. Ta sovražnik državne misli in kulturnega napredka, ki gloda kot črva stalno na narodovem telesu, je padel od

Foersterjev koncert.

Glasbena Matica v Mariboru priredi v soboto, dne 11. t. m. v Götzovi koncertni dvorani v proslavo slovenskega skladatelja gospoda Antona Foersterja izredno zanimiv koncert z izključno Foersterjevimi skladbami, z zbori, ki so mu vzkli iz srca, ko je naš narod živel pomladne dni, sanjal o svobodi, o ujedinjenju, o Ilirji oživiljen. V letih 1870 do 1885, v dobi zgodovinskih taborov, je Foerster ustvaril zборе, ki ostanejo markantne poteze tedanje dobe in dragoceno spominsko blago izza zgodovinsko-pomembne dobe svitanja narodnega prebujenja. Ta doba početkov zborovega petja tvori široko podlago nadaljnjemu razvoju naše glasbe. Zato je tudi besedilo po Foersterju ustvarjenih zborov domorodno, vsplamenujoča pesnitev, domu v slavo, narodu in njega preteklosti, bratstvu in slogi v hvalo.

"Samo", op. 3, na besede S. Jenka, je kakor iz skale sklesan moški zbor, želja vneta Slovena, ki išče grob, v katerem leži hrabri Samo; prst bi poljubil, da si vlije toliko ljubezni do roda, kakoršno je Samo gojil. Skladba

se čuje kakor rapsodija kratko oblikovanih sentenc, slika mogočne koncepcije.

Slične vrednosti je na besede istega Jenka zloženi moški zbor "Pobratimija". V tem zboru se kaže Foersterjeva solidna dikcija, bohotna svežost; resnost možatega ponosa se druži z lepoto skladbene strukture, ki jo spletajo živo vspenjajoči se glasovi. Opozorjam, na diabolice terce: "In ne pekla ognjena sila vezi ne bode razdrobila".

Poznejše dobe je na besedilo I. Resmana zloženi zbor "Povejte ve planine", mogočen po plemenitosti lastne melodike, kakor tudi po srčni osnovi besedila, ki ima v mislih zbujenja dan, ko vstane iz robstva prost Slovan, muzikalno zelo odličan, polnozvočen zbor, vzoren po tehnični strani, koncizno in zaokroženo izdelan, poln vžigov in navdušenja.

Nevenljiva v literaturi mešanih zborov ostane "Ljubica" op. 44 na besede Jos. Pagliaruzzi-ja, baladna slika pester slikovitosti in živih kontrastov, ki jih konečno nadkrili vsa tragika pretresujočega konca. Mojsrsko izraza Foerster brbljavost in opravičljivost hudobnih ženskih jezikov.

Velikopotezen je zbor "Z glasnim šumom s kora" (S. Jenko) op. 7, zasnovan na široki podlagi 8 glasnega zbora. Foerster razpolaga učinkovito s tem aparatom, vspe mu delo, ki doni kot orgeljski preludij, v svečanem svojem ritmu kakor koral in oratorijske skladbe.

Iz najboljšeje delo Foersterja, iz lirčne opere "Gorenjski slavček" se bo predaval večglasen mešan zbor, "Ave Maria". To opero je zložil leta 1871 vsled konkurenčnega razpisa darila 500 K deželnega odbora kranjskega na besede libreta Lujzi Pesjakove. Opera se je proizvajala v Ljubljani leta 1872 in 5 krat leta 1896 in leta 1910 ponovno češkem gledališču v Brnu. Biser opere je zaključen mešan zbor "Ave Maria", zbor poln prisrčnosti, pobožnosti in utešljivega blaglasja.

Foerster je bil prvi, ki je upeljal slovensko narodno pesem na koncertni oder in sicer:

Kitica slovenskih narodnih pesmi in "Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmi", oboje vstvarjeno v letih 1881. oziroma 1883. Pela sta jih združena mešana zbora ljubljanske gimna-

zije in realke pri glasbeno deklamatorični akademiji, prirejeni v ljubljanskem gledališču. Takrat je trebalo za temsko slovenski sestavljeni vspevode učinka slovenskega proizvoda kot protitež proti izobilju nemške literature in rodila prav ta potreba sad, čigar seme je zaplodilo stotero cvetja na livadah Kulturne narodne pesmi. "Venec Vodnikovih pesmi" s spremljevanjem orkestra ali klavirja in harmonija je alegorija, v kateri so deležni sijaja tako pesnik Vodnik sam, kakor tudi po njem opevani narod. Okusno in spretno sestavljena vrsta pozabljenju otihih napevov srečne invencije ima v lastnih dopolnilnih Foersterjevih napevih ono vez, ki vstvarja iz cizlovanih drobcev novo samostojno obliko. Kako mogočno zakliče Foerster Iliriji, da naj vstane. In res vstane težko vzdrmljena iz sna ter stopa oživiljena v dan svobodnosti.

Prvo delo, katero je Foerster kot vseučeliščnik v svet poslal, — dokončal je namreč pravno fakulteto v Pragi — so bili štirje njegovi samospievi. Kaka je prišlo do teh samospievov? Foerster je bil učitelj na klavir slavnemu češkemu skladatelju Bedrich — Smetani. Z njim so ga vezale prave prijateljske vezi

zadnjih volitev od 60% na 36%, oddanih glasov. S tem je klerikalna stranka izgubila politično zelo važno pravico, da se na znotraj in na zunaj ne sme več predstavljati kot zastopnica slovenskega naroda in da ne sme govoriti v imenu slovenskega ljudstva. Dobro pa se zavedamo, da je klerikalizem stalno in tajno slabo nagnjenje, ki je po porazu vsak trenutek pripravljeno, da oživi in da znova raste. K tomu ga mora tiščati le vstrajno in smoteno delo od naše strani in svobodna prosvetljenost ljudstva. Izid volitev je tak, da je od 419 poslancev bilo izvoljeno v celi državi samo 24 klerikalnih (od teh 15 v Sloveniji). S tem so dani za enkrat vsi predpogoji, da se bo zlasti naš del naroda lahko razvijal v prosvetnem pogledu na temelju duševne svobode in v gmoletnem oziru na osnovi demokratične in socialno pravične zakonodaje in uprave.

Vsem našim političnim organizacijam in pol. društvom pa kličemo: Moč ideje demokratske stranke v državi je odvisna od živahnosti skupnega dela nas vseh. Vstrajajte v zvestobi in v delu. Naša skupna skrb bodi, da poučujemo z širjenjem našega časopisa in pa z živo besedo politično manj izobražene ljudi. Kadar bo naše ljudstvo sposobno, da zrelo in trezno presoja naše javno življenje, bodo nemogoča prazna in lažljiva volilna gesla in obrekovanja, pa naj prihajajo iz cerkve ali od drugod proti naši stranki. Z delom in žrtvami, ki jih prostovoljno doprinašate za to, da pomagata k zmagi ideji in programu SDS, jačite in množite naše politične vrste!

Načelstvo

Jugoslovanske demokratske stranke
v Ljubljani.

Dnevna kronika.

— Carina. Vedno in povsod moramo naglašati, da carinarna v Mariboru prej kot slej ne izvršuje svoje naloge v korist javnosti. Država bo v tem oziru morala storiti svoje. V prvi vrsti se bo morala urediti vprašanje brezpogojno potrebne carinske kontrole. Delovanje carinskega urada uničuje trgovstvo, vsa stavbinska podjetja in ovira železniški promet. V dokaz navajamo primer, po katerem sta od 25. septembra t. l. dva voza stavbinskega materiala na glavnem kolodvoru pridržana in carinarna ni še imela vremena te snovi uradno odpraviti. Ali ni to javni škandal! Pomislimo, da na stotine naloženih železniških vozov na odreženje čaka in se mariborska carinarna tako daleč ne poniža, da bi svoj blagoslov podelila, je pa vendar nekaj odveč. Kaj pomagajo carinsko dobljeni milijoni na eni strani, ko pa

in marsikatero delo mu je Smetana igra v rokopisu in mu zaupal svoje načrte in nazore. V tem času so vskliti prveneci Foersterjevega skladateljstva in baš Smetana je bil tisti, ki ga je začel vspodbujati k skladanju in zagotovil uspeh njegovemu lirskemu talentu. Dve skladbi teh prvencev bo pri koncertu proizvajala koncertna pevka gospa Mira Costaperaria-Dev poleg velike arije Franice iz opere „Gorenjski slavček“. Glasbena Matica si je prizadevala, da pokaže Foersterju v ozkem okvirju program od njegove najboljši strani. Možu, ki v pesmi glas je svoj povzdignil, ž njim Slovenci je navdihnil, se s to prireditvijo najlepše oddolžimo za vsa Slovencem poklonjena nevenljiva dela. Naš slavljence bode dne 20. dec. 1920 dosegel lepo starost 83 let. Svoja pokojna leta vživa v Novem mestu ob strani blage gospe soproge pri svojem sinu dr. Vladimiru Foersterju, sodnemu svetniku v Novem mestu.

Neumrjoča mu ostala bode slava večni čas!

na drugi strani, celi železniški aparat stoji v škodo države. Pri tem postopanju carinskih uradov ne bodo padle cene tvorniškim produktom, pač pa bode vedno merilo za cene vseh pridelkov.

— Pred katastrofo z električnim podjetjem. K tozadevni naši notici od nedelje smo dobili od merodajne strani sledeče pojasnilo: G. inženier K. se je samolastno naselil na Koroški cesti 19 v prostore, ki so bili že določeni za komisariat agrarne reforme. Ker so vsi opomini, naj g. inženier z lepa zapusti te prostore, ostali brezuspešni, je bilo poverjenišvo za socialno skrbstvo v Ljubljani prisiljeno izdati tukajšnjemu stanovanskemu uradu naročilo, da mora g. inženier K. brezpogojno tekom 48 ur prepustiti te prostore uradu za agrarno reformo. Dr. Juvan je torej moral izvršiti iz Ljubljane mu naročeni ukaz in je g. inženier v napačni domnevi, če trdi, da se je to izvršilo iz kakega osebnega maševanja. Komisar za agrarno reformo, g. dr. Pfeifer, se je sam potrudil, da dobi g. inženier čimprej nadomestilo za te prostore. — Veseli nas, da imamo tu vendar en slučaj, ko je po svoji lastni krivdi deložirana stranka pomotoma videla krivdo na strani g. dr. Juvana. Nasprotno pa tudi g. dr. Juvan priporočamo, naj nam v bodoče vsak sličen slučaj takoj pojasni. Naše stališče je: nikomur krivice, najmanj pa političnemu nasprotniku!

— Izzivanje nemškega trgovca. Izmed nemških trgovcev, ki naravnost izlorabljajo toleranco naših oblasti in pri vsaki priliki z predrznim nastopom izzivajo in žalijo naš narodni čut, je v tem oziru slaboznani Jeglitsch tvrde Frangesch v Gosposki ulici. Izrabi vsako priliko, da našim oblastim pokaže, da ne mora biti jugoslovanski državljani, ampak živi in dela še vedno za pangermanizem pod staro Avstrijo. V soboto je izpostavil lepak „Rapida“, a namesto tako zlobno, da je slovenski tekst zvil in skril, nemškega pa izzivajoče razvil v svoji izlozbi. Ker se je naše občinstvo nad takim izzivanjem škandaliziralo, je šel naš upravnik izzivača opozoriti na to javno žaljivo izzivanje. Toda možakar, namesto da bi bil hvaležen, je postal še le predrzen in surov zlasti v izrazih napram našemu listu, za kar bo dobil na pristojnem mestu svoje že zdavno zaslužen plačilo. Morali smo klicati policijo na pomoč, da se je to javno izzivanje odstranilo. Ta slučaj nam je zopet en dokaz več, da nemški izzivači zaradi naših oblasti vganjajo kar se jim izlubi. Še večji škandal pa je, da naši ljudje podpirajo take predrzneže. Saj imamo vendar tudi v železnici svoje narodne trgovce (Pintar s Lenart, Kuhar itd.).

— Promocije. Pretekli teden sta promovirala na zagrebški univerzi doktorjem prava gg. Peter Jereb, pravni praktikant pri okrajnem sodišču v Mariboru in Stanko Novak, koncipist pri poverjeništvu za javna dela v Ljubljani. — Gospod Vladimir Arko iz Postojne je promoviral na univerzi v Belogni za doktorja živilozdravništva.

— Subvencije. Društvo za gradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani je nakazalo ministrstvu prosvete 20.000 kron, slovenski šolski Matici 20.000 kron in učiteljskemu zdraviliškemu domu v Rogaški Slatini 4000 kron.

— Radi podkupovanja je bil aretiran uradnik socialnega skrbstva v Zagrebu dr. Rajnovič. Ta aretacija je dvignila v tamošnjih krogih mnogo prahu.

— Učne knjige za srednje šole. V ministrstvu za prosveto se je pričelo reševati vprašanje šolskih knjig za srednje šole kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

— Carinska kontrola mrtvih. Ministrski svet je odobril predpise za prenos kosti naših vojakov iz tujine v domovino. Po teh predpisih mora biti dovoljenje za prevoz zemskih ostankov, padlih v tujini nerovljeno od generalne direktije carin.

— Stevilo slušateljev beograjske univerze. Stevilo dijakov, ki so se letos prijavili za vpis na posameznih fakultetah beograjskega vseučilišča, je skoro

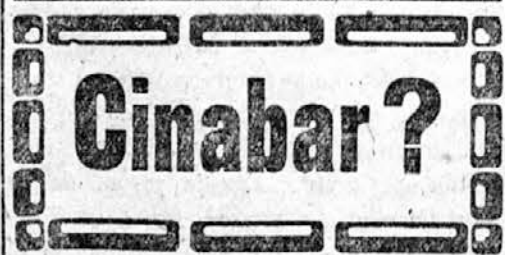
enako kakor prejšnjega leta vpisanih 1400. Na filozofski fakulteti je bilo letos diplomiranih okoli 100 dijakov. Na pravni fakulteti se je letos vpisalo novoo 555 dijakov, skupno pa jih je vpisanih 2900. Na tehnični fakulteti je vpisanih skupaj z dijaki prejšnjih let 1390, novoo pa se je vpisalo sedaj 320 dijakov. Na novooosnovanih fakultetah, medicinski, agronomski in teološki se ni vpisalo toliko dijakov, kolikor se je prej pričakovalo. Vpisalo se je na medicinski fakulteti 250, na agronomski 85, na teološki pa okoli 100 dijakov. Vseh skupaj je sedaj na beograjskem vseučilišču vpisanih 7030 dijakov.

— Hidrotehnični odseki. Ustanovili so se hidrotehnični odseki v Njegučinu, Prijedoru, Banjaluki, Dobouju, Sarajevu, Višegradu, Dvorniku, Trebinju, Livnu in Mostarju.

— Prirastnina odpravljena. Davščina od prirastka na vrednosti dosedaj veljavna za celo Slovenijo, je z finančnim zakonom odpravljena. (Potemtakem mora mestni magistrat, ki je pri prodaji svojih parcel za zgradbo nove cerkve sv. Magdalene ta zakon še vpošteval, kupnino tem primerno spremeniti od 481.000 na 500.000 K.)

— Odstotnina in lestvične pristojbine so se s 1. decembrom znižale zopet na staro nizino, veljavno ob koncu vojne. Povišane ostanejo samo stalne pristojbine. (Torej so vse tozadevne pristojbine, ki so stale uredništvo novega „Planinskega koledarja“ tolikanj truda, postale brezpomembne.)

— Carina na uvoz iz Koroške. Komaj se je občinstvo z ozirom na zboljšanje razmer pri carini nekoliko pomirilo, že slišimo o novih udarcih na našo trgovino in seveda na konsumente. Zračunati hočejo carino na vse blago, ki so je naši trgovci kot begunci rešili iz plebiscitne cone A takoj po izvršenem plebiscitu. Namesto, da bi bili veseli, da smo kaj rešili, posebno pa lesa, nalagajo tudi na to blago strašno visoko carino n. pr. za 4 vagone lesa 45.600 K. Vse kar je prav, ampak takih krivic ne moremo trpeti.

Kultura in umetnost.

— Zahvala. Med venci, ki sem jih prejel povodom prve reprize moje opere „Caričine Amaconke“ v Narodnem gledališču v Mariboru dne 4. t. m., sta bila tudi dva venca, katera so meni podarile „Mariborčanke“ in „Primorci“. Ker reprezentanti teh ljubih darovalcev meni niso znani, da bi se jim osebno zahvalil, izrečem tem potom ljubim „Mariborčankam“ in dragim „Primorcem“ za izkazano mi nežno naklonjenost najpriskrenejšo zahvalo.

V Mariboru, 6. decembra 1920.

Z odličnim spoštovanjem udani
Viktor Parma.

— Tkalčič je našel malo in male ljudi. Prišel je iz vplikega sveta, velik mojster, z velikimi sanjami, da najde, čim stopi v veliko obmejno postojanko, velike, samozvestne, trezne ljudi, reprezentante velikega ujedinjenega naroda Jugoslavije. Vse te velike nade je stavil na svoje veliko mojstrsko delo, proizvajano v največji, najlepši dvorani jugoslovanske obmejne trdnjave Maribor. Za ta veliki umetniški večer z izvanrednim umetniškim užitkom so bila veliki udeležbi odprta vsa pota: prvi nastop mojstra na „cello“, že tri tedne brez kake večje umetniške prireditve, gledališče je počivalo in — denarnice čutiljo še komaj pričeti mreee, pa tudi reklame je bilo za Maribor več kot dovolj. In vendar: tak tljasko! Ne Tkalčičev, naš tljasko je bil to! Ob 20. uri bi se imel koncert pričeti, a bilo je komaj 20 ljudi. Sramota! Skandal! Take vzkljke je bilo slišati med čakajočimi zunaj na hodniku.

Krasno razsvetljena dvorana je zevala praznote tudi še pol ure pozneje, ko se je naš veliki mojster na „cello“ vključil našemu ponižanju ponižal in stopil na oder. Izmed komaj 200 navzočih je moral vsakdo videti in soobčutiti pretresljivo bol umetnika, ko je pred prazno dvorano vzel svoj nedosegljivi „cello“ v roke. In pri pogledu te bolesti umetnika, je nas peščico Slovencev postalo še bolj sram, ko nam je pogled po prazni dvorani pokazal, da to praznoto izpopolnjuje ne jugoslovanski Maribor ampak — nemški Marburg. A veliki mojster je ob navdušenju peščice po umetniškem užitku hrepenečih pozabil svojo bolest in ob zaključku ga hvaležna publika ni pustila brez viharo zaželenih dodatkov. — Tkalčič je ostal velik nad malo in malimi ljudmi. Kje je bil ta večer naš jugoslovanski narod? Ko smo prihajali iz Götzove dvorane, je naš jugoslovanski narod prihajal rdečega lica, rdečih nosov iz — zakajenih vinskih hramov. In nas ni nič sram?

— Foersterjev koncert. Dne 11. decembra priredi Glasbena Matica v Götzovi dvorani velik Foersterjev koncert, za katerega se pričakuje prihod 83 let starega našega velikega skladatelja.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V ponedeljek 6.: „Kralj se veseli“, ali „Roméo in Julija“ ruska operata, gostuje ruska družba Chat noir, izven ab.
V torek 7.: „Mam'zelle Nitouche“, izv. ab.
V sredo 8.: Popoldne ob 15. uri „Charleyeva teta“, izv. ab. — Zvečer ob pol 20. uri „Noč na Hmeljniku“ ab. B-11.
V četrtek 9.: „Poljušanje v dolin šent Florjanski“, ab. A-11.
V petek 10.: „Smrtni ples“ gostovanje v Pljuju
V soboto 11.: „Vampir“, gostovanje v Pljuju.

Sokolstvo.

o Sokol v Mariboru izreka tem potom vsem darovalcem in darovalkam, za gmoletna in druga darila, s katerimi so omogočili, da se je naš naraščaj ob priliki Miklavževega dneva lahko bogato obdaroval, — najiskrenejšo sokolsko zahvalo. Odbor.

o Miklavžovo Sokolskega naraščaja. V mestnem gledališču so se zbrali v nedeljo ob 14. uri oddelki mariborske Sokolske dece, nad 500 otrok. Bila je slavnost, ki je naša mladina ne pozabi. Lastni orkester dijaškega naraščaja je sviral marljivo in prav čedno koračnice in koncertne točke. Nastopil je X. oddelek s telovadnimi raznoterostmi zabavnega značaja in vprizoril je takozvano „Makovo žetev“ s 5 slikami (voznja samokolnic, mletje olja itd.) Nato je vabil IV. oddelek moške dece nekaj prostih vaj na motiv „Barčica po morju plava“. Veličasten je bil nastop Miklavža in njegovega spremstva. Miklavž je povedal mladini obilo lepih nauk v izbrano lepom nagovoru. Plesna točka g. Pečnika je zaključila vsopred, nakar je mladina odkorakala v sprevodu v Narodni dom po darila. (Odborni, Sokola nam javlja, da je razdelil Miklavž za 25.000 K daril.)

Okrajno sodišče.

Sladke skrivnosti.

Tisti čas, ko je po celi deželi zavladalo pomanjkanje sladkorja, se je narodilo polno sladkih skrivnosti. Zagovornik enega treh junakov, teh skrivnosti, dr. Hojnik je v presenečenje svojega nasprotnika, javnega zastopnika obtožbe sodnemu dvoru prezentiral celo dokument, da je bila teh sladkih skrivnosti udeležena tudi — deželna vlada sama. Izdala je namreč v odpomoč pomanjkanju sladkorja edino pameten nasvet: „Trgovci, preskrbite si sladkor kakor si pač morete!“ S tem salomonskim izrekom je odsek za prehrano naše dične vlade našel svoj izhod, ko ni bilo dobiti sladkorja po ravni poti. In našim trgovcem ni preostalo drugega, oprijeli so se tega izhoda kjer in kakor so mogli in znali. In tako je ravno v mesecu najhujše zime naenkrat krasno

zacvetelo — verižništvo in tihotapstvo s sladkorjem. Tudi po Mariboru je kar mrgolelo takih sladkih skrivnosti.

Vzglede vlečejo. Mladi kuhar Makso Novak in mladi krojač Bogomil Majer sta se naveličala kuhavnice in šivanke ter sta se podala na lov za sladkimi skrivnostmi. Sreča ima rada mlade na debudne talente — na takih stranskih potih. Izvohala sta, da ima trgovec Schmid v svojem skladišču mnogo več sladkorja, kakor bi ob splošnem porajkanju smel imeti tega zapeljivca. Jurišala sta visoki zid in po vseh predpisih mojstrskega vloma zašla v skladišče ter ondi olajšala bogato zalogo sladkorja in masti, kolikor sta mogla odnesti. Svoj sladki in mastni zaklad sta spravila v skrivališče v ljudskem parku. To je bilo v noči od 8. na 9. januarja. Ta vlom pa je takoj zaigral svojo skrivnostno melodijo. Gospodu Schmidu namreč ni bilo ljubo, da bi razen njega in vlomilcev še kdo zvedel za to sladko skrivnost. Zato so se v javnosti pojavile vesti, češ, ta vlom je bil samo fingiran. Kajti, kje naj dobi manjši trgovec ob tem času toliko sladkorja, da bi ga spravil v skladišče. Med tem pa sta Novak in Majer po svojih znanjih skrbela, da se je njuno junaštvo moralo javno priznati. Ponujali so namreč okrog slaščičarjev svoj sladki zaklad, toda z oztrom na razširjene govorice tudi potom „Marburger Zeitung“ se niso mogli preveč ogrevati za nakup. Več sreče sta imela glavna junaka Majer in Novak sama. Ponudila sta sladkor slaščičarju Amonu in sicer za ceno po 25 kg. Zvečer sta si najela izvoščeka, ki ju je zapeljal pred ljudski park, kjer sta v dveh partijah naložila na voz sladko breme in je izročila Amonu. Amon je sladkor — 40 klobukov po 13,5 kg skril na podstrešje.

Med tem pa so bile tudi skrivne moči roke pravice pridno na delu. Dognale so, da vlom pri Schmidu ni bil fingiran in sled je končno privedla do Amonovega skrivnega skladišča teh sladkih skrivnosti.

In tako je prišel šele v petek, 3. dec. poleg Majerja in Novaka tudi Amon na obtožno klop. Amon se je zagovarjal, da tedaj, ko je sladkor kupil še ni vedel o vladu pri Schmidu, mislil si je pač, da ima opraviti z verižniki. Senat mu je to verjel in ga obsodil samo radi nakupa dvomljivega blaga na 840 kron globe. Majer pa je dobil 10, a Novak 8 mesecev težke ječe. Sladke skrivnosti so torej postale precej grenke.

Opozorjamo naše c. naročnike, inserente in odjemalce, da ni niko upravičen prevzemati za nas denar. Računi se naj vplačujejo direktno v tiskarno.

Ravnateljstvo.

Najnovejša poročila.

Italija ni proklamirala reške blokade.

DKU Berlin, 6. decembra. „Lokalanzeiger“ poroča iz Lugana: Bonomi se je izrazil napram rimskemu zastopniku D'Annunzia, da je bila blokada razglašena radi napačnega razumevanja povelj. D'Annunzio je na to odgovoril, da prekliča reška regenca za sedaj izjavo o vojni napovedi s predpogojem, da zapove italijanska vlada Cavigliju, ustaviti sovražnosti napram Reki.

Seja ministrskega sveta.

LDU Beograd, 4. decembra. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 9.—13. ure. Na tej seji je bila končana razprava o načrtu ustave.

Nov načrt poslovnika.

LDU Beograd, 4. decembra. Minister za konstituantno, dr. Lazar Marković, je po načrtu poslovnika, ki sta ga izdelala

Stojan Protić in komisija za izdelavo ustave, sestavil nov načrt poslovnika, ki ga je pregledal ministrski odbor in ga je že sprejel ministrski svet v celoti. Vlada hoče za ponedeljek dopoldne povabiti člane volilnega odbora, da pregledajo ta načrt. Nato se bo poslovnik proglasil z naredbo. Po tem poslovniku bi otvoril ustavotvorno skupščino najstarejši poslanec, ki bi bil ali Nikola Pašić ali pa dr. Ivan Tavčar.

Kvorum bi znašal v skupščini za navadne sklepe 140 poslancev, medtem ko je za sorejem ustavnih predlogov določen poseben kvorum, ki bi znašal enega nad polovico celokupnega števila poslancev, t. j. 209 poslancev. Po omenjenem načrtu poslovnika poslancem ni dovoljeno vlagati interpelacij, marveč so dovoljena samo kratka vprašanja na ministre, vendar pa obstaja tudi glede teh vprašanj omejitev. Ta vprašanja in odgovori smejo trajati največ pol ure, preden se preide na dnevni red in se morajo postaviti samo trikrat na teden. Ta načrt poslovnika, ki se bo objavil v „Službenih novinah“, bo veljal za prvo poslovanje ustavotvorne skupščine, ki ga bo lahko izpremenila, ako se ji bo zdelo primerno.

Kdo bo predsednik ustavotvorne skupščine.

LDU Beograd, 4. decem. „Tribuna“ piše: Te dni se je v javnosti živahno razpravljalo vprašanje, kdo bo predsednik ustavotvorne skupščine. Kot kandidat se omenja Nikola Pašić, istotako se govori, da bo Pašiću poverjena sestava nove vlade. V tem primeru pa bi bil kandidat za predsednika ustavotvorne skupščine minister na razpoložanju Ljuba Jovanović ali bivši predsednik srbske narodne skupštine, Ante Stanojević. — V zvezi z ostavko vlade dr. Vesnića se omenjajo tudi osebe, ki naj bi sestavile novo vlado. Kot kronskega mandatarja imenujejo predvsem tudi Nikolo Pašića. V tem primeru bi postal finančni minister Stojan Protić, zunanji minister pa dr. Vesnić. Ako pa Nikola Pašić iz kateregakoli razloga ne bi sprejel mandata za sestavo vlade ali pa da bi imel postati predsednik skupščine, bi bil za mandatarja krone imenovan dr. Vesnić. To vprašanje bo prišlo na dnevni red, ko se bo točno vedelo, kakšen je položaj.

Vprašanje pokrajinskih vlad.

LDU Beograd, 4. decembra. Kakor vse kaže, ne bo vprašanje o izpremembah v pokrajinskih vladah rešila sedanja osrednja vlada. To vprašanje se bo prepustilo v rešitev novi skupni vladi, ki bo sestavljena tekom prihodnjega tedna.

Vesnić o demonstracijah seljačke stranke v Zagrebu.

LDU Beograd, 5. decembra. (Presbiero. Uradno.) Povodom nameranih sklepov in demonstracij Radićeve seljačke stranke v Zagrebu dne 7. in 8. decembra, se čuti ministrski predsednik dr. Vesnić primoran, izjaviti nastopne: Navajeni na avstrijsko in madžarsko pojmovanje, operirajo gotovi politiki v naši ujedinjeni kraljevini še danes s pojmi o nekem izvenzakonitem stanju ter kažejo težnje, da na ta v vsaki državi redu nasprotujoč način vsilijo celokupnosti svojo voljo.

Vendar pa mora biti vsakdo v naši državi na čistem o tem, da so volitve dne 28. novembra bile izvršene v vsej državi kot enotni, nedeljivi celoti in da

morajo na ta način izvoljeni poslanci izvršiti svoj mandat edinole v ustavotvorni skupščini, ki se po zakonu sestane 12. t. m. v Beogradu. Edino tukaj na način, ki je v vsem civiliziranem svetu nesporen, sprejeti skleni bodo imeli ustavno in zakonito moč. Z ozirom na to ne morem verjeti, da bi resni politični ljudje, med njimi tudi g. Radić s svojimi prijatelji, mogli nameravati kake druge manifestacije. Vlada je odgovorna za red v tej državi ter ne bo dopustila, da se ta ruši niti v Zagrebu povodom zborovanja seljačke stranke. Ako pa se to vendar zgodi, bodo za to odgovorni merodajni krivci, z drugimi besedami, poleg izrednikov vodstvo stranke same.

Kongres vinogradnikov v Zagrebu.

LDU Beograd, 5. decem. Poslanci zemljoradničkih strank so pozvani v Beograd do 6. t. m. G. Avramović je odpotoval na kongres vinogradnikov v Zagrebu, kjer se sestane z voditeljem hrvatske seljačke stranke.

Konferenca med Vesnićem in Pašićem

LDU Beograd, 5. decem. Ministrski predsednik dr. Vesnić je včeraj in danes delj časa konferiral s Pašićem.

Zveza Slovenije z baroško in bakarsko lukco.

LDU Beograd, 5. dec. Dr. Rybář in dr. Trinajstić sta prosila ministra za javna dela, naj vlada čimprej prične z zgradbo železniške proge Koč vje—Brod—Moravica, da dobi Slovenija zvezo z baroško in bakarsko lukco.

Wranglove čete ne pristanejo v Boki Kotorski.

LDU Beograd, 5. dec. Ruski tiskovni urad trdi, da general Wrangel ne odide iz Carigrada. Povo lom italijanske vesti o pogodbi med Francijo in Jugoslavijo glede izkrcanja Wranglove vojske v Boki Kotorski je izdala francoska vlada dementi, v katerem javlja, da bo sprejela Jugoslavija samo ruske begunce, ne pa tudi čete.

Notranji minister Drašković ozdravel.

LDU Beograd, 5. dec. Minister za notranje stvari Milorad Drašković, ki je bil nekaj dni bolan, je ozdravel in se je udeležil seje vlade in glavnega odbora demokratske stranke.

Nove železniške legitimacije za poslance.

LDU Beograd, 4. dec. (Presbiero.) Minister za promet je izdal nove železniške legitimacije za poslance ustavotvorne skupščine. Legitimacije so tiskane v obliki kartonske knjižice (v cirilici in latinici) ter nosijo podpis ministra za promet in njegovega pomočnika. Na vsaki legitimaciji mora biti fotografija lastnika (kabinetna oblika), ki mora biti žigosana od ministrstva za promet. Železniškim organom je naročeno, da so samo take legitimacije s fotografijo veljavne za brezplačne vožnje poslancev. Veljavnost dosedaj uporabljenih brezplačnih vožnih kart prestane z 12. dec. 1920.

Jugoslovenski zastopniki za zvezo narodov.

LDU Beograd, 5. decembra. Jugoslovensko udruženje za zvezo narodov v Beogradu je določilo za svoje zastopnike v kongresu zveze narodov v Zenevi gg. Ivana Zujevića, dr. Veljkovića in dr. Jovanovića.

Omejitev tovarnega prometa.

LDU Beograd, 5. decembra. (Presbiero.) Ravnateljstvo državnih železnica v Beogradu poroča trgovskim krogom, da se v svrhu odprave nakičenega blaga ustavlja z 12. decembrom t. l. sprejemanje blaga v polnih vagonih za Beograd loko in tranzit. Izvzete so le pošiljke premoga, vojaške in železniške pošiljke, ki se bodo tudi v bodoče sprejemale in odpravljale v omejenih količinah.

Bolgarski poslanik v Beogradu odpotoval v Prago.

LDU Beograd, 5. decembra. Tukajšnji bolgarski poslanik Teodorov je odpotoval v Prago.

Francija želi trgovske zveze z Jugoslavijo.

LDU Beograd, 5. decembra. (Presbiero.) Vlada francoske republike je sporočila, da nujno obravnava vprašanje možnosti sklepa trgovskega sporazuma med Jugoslavijo in Francijo in da bi bila srečna, ako se naša vlada odzove tej želji, kar bi pomenjalo manifestacijo solidarnosti, ki že obstaja med obema državama.

Razno in humor.

Ka'astrofa na Mont Blancu. Listi poročajo, da so se najvišji vrhovi Mont Blanca udri in da se je stvorila veličanska lavina, ki je zdrsnila do Brentoledenika na italijanski strani. Lavina, ki se je zaustavila pri neki italijanski vasi, je napravila samo materijelno škodo.

Vse gre v Ameriko. Statistika dokazuje, da bo število izseljencev v Ameriko doseglo ono število, kakor l. 1914. Medtem ko je šlo pred vojno na leto čez vodo do 1,200.000 izseljencev, je zapustilo sedaj našo domovino v prvih šestih mesecih tega leta že 430.000 ljudi. V drugem delu tega leta je to število celo narastlo.

O novem Marconijevem radio-aparatu. Marconi je opremil svojo jahto „Elektra“ s čisto navadnimi radio-aparati, kakor jih imajo vojne ladje in prekoceanski parniki, ki jih je ojačil tako, da lahko oddajajo depeše na 300 morskih milj, prejema pa jih lahko iz oddaljenosti največ 1300 morskih milj. Iznašel je tudi najnovejšo brezžično postajo največje potencialitete, ki omogoča oddajo brezžičnih brzojavov na 1000 morskih milj in sprejem depeš iz daljave 3000 morskih milj. Konstruiral je tudi še brezžični telefonski aparat, ki lahko oddaja pogovore na 300 morskih milj in sprejema iz daljave 1500 morskih milj. S tem aparatom se je posrečilo Marconiju, da je bil na odprtem morju v direktni zvezi z podjetjem Marconi—Compagny v Chelmsfordu. Marconi je izjavil, da se bo upostavljal v najkrajšem času z Italijo in Anglijo direktno brezžičen promet v prid novinarstvu.

Kabel med Nemčijo in Ameriko. „Sestern Union“, kabelsko društvo, priobčuje namero, da se postavi direktno kabelsko zvezo med Ameriko in Nemčijo, popolnoma neodvisno od angleške kontrole.

Uprava „Lloyda“ namerava na splošno željo prekrstiti imena svojih brodov. Dosedaj so imeli vsi brodovi skoro izključno nemška imena.

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

Gospodarstvo, trgovina.

Cene na različnih tržiščih.
Sombor. Pšenica 940—950, zob 270—280, bel grah 700—710, nova kuruza 340—360. Pariz. Pšenica 95—100, rž 80, moka 130, ječmen 90—92, kuruza 80—81, riž 195—200 fr. od 100 kg. Varnen. Moka 375—560, volna neočičena 40, očičena 50, tobak v listih 17, krompir 150, kruh 3—4, goveje meso 22, mast 56.

Med Francijo in Poljsko se je sklenila trgovinska pogodba, ki na vsak način ukine poljsko samostalnost za vedno ter napravi poljsko trgovstvo odvisno od Francije.

Tobačna tovarnica v Poznaniu se bode znatno razširila. Delniška glavica se bode zvišala od 30 na 90 milijonov mark.

Ameriški trgovski urad najodločneje dementira vest, da bi bili trgovski odnosi med Ameriko in sovjetsko Rusijo obnovljeni.

Ameriški broderski urad je uredil novo prometno linijo iz Filadelfije za grške in jadranske luke. Pri parobrod je odpotoval 5. novembra za Pirej, Patras, Solun, Benetke, Trst in Reko.

Promet v Gdanskem. Promet v gdanski luki je zadnje mesece precej narasel. V prvem tednu preteklega

meseca je pristalo 32 velikih parobrodov, od katerih jih je bilo 11 nemških, 2 danska, 5 gdanskih, 3 angleški, 1 estonski, 1 lotski, 2 finski, 2 norveška, 1 poljski, 3 švedski in 1 belgijski. V istem času je izšlo iz luke 34 parnikov.

Francoska banka. Izkaz od dne 11. novembra. Zlata v blagajni 3.540.140.000 frankov, v inozemstvu 1.948.367.000, srebra 270.761.000. Predjimi državi 26.800.000.000, zaveznikom 3.960.000.000, promet novčanice 39.169.154.000.

Švicarski budget za leto 1921. Švicarski budget za leto 1921 izkazuje 350.340.000 švic. frankov prejema, izdatka pa 522.440.000 švic. frankov. Lansko leto je znašal prejem 279.650.000, izdatek pa 43.930.000 švic. frankov.

Povišanje poštnih pristojbin v Italiji. Poštno ministrstvo je objavilo dekret o povišanju pristojbin v celi Italiji. Po tej naredbi stane tarif za navadna pisma 50 centezimov, za dopisnice 25 centezimov in za preporučena pisma 150 L. Taksa za pakete je določena 5 lir za 3 kg, za 5 kg pa 8 lir.

Glavni urednik: Radoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Odvetnik

dr. Franjo Lovrec

naznanja, da posluje od danes naprej njegova pisarna
v Mariboru, Slovenska ulica šte. 12
855 I. nadst. (vogal Gosposke ulice). 2—2

RAZGLAS.

Druga ofertalna licitacija za dobavo mesa za garnizon Maribor za dobo od 1. januarja do 30. junija 1921. leta po 1000 kg dnevno in proti položitvi kaucije od 400.000 K, se vrši dne 15. decembra t. l. točno ob 10. uri predpoldne pri Mariborski pukovski okružni komandi.

Oferti, količinski z 10 dinarskim kolkom, se imajo oddati v zaprtim zavoju adresirani na komando. Cena mesa se ima vpisati za 1 kilogram in to v kronski vrednosti.

Pogoji so dnevno od 8. do 12. ure pri gornji komandi (Dravska vojašnica, soba 28) za vpogled na razpolago. 863

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem preselil mojo manufakturno trgovino iz Tkalske ulice št. 6 v Slovensko ulico št. 12 (vogal Gosposke ulice). Če želite dobro in po ceni blago za obleke, po meri sukno, platno, perilo, nogavice itd. obiščite

Miroslav Nabergoj-a, Maribor

Slovenska ulica 12. 817 5—4

Direkten uvoz! Tovarniške cene!

Motorje za istosmerni tok
(Gleichstrom)

16 HP, 3 HP, 1½ HP in ¼ HP z napuščaji (Anlass), ter motor na plin prodaja

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Telefon šte. 375

Spedicija vseh vrst. o Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. o Mednarodni prevozi.

:: Spedicijsko dostavno podjetje južne železnice. ::

P. n. občinstvu naznanjam, da sem otvoril na Aleksandrovi cesti 30

brivnico

ter se slavnemu občinstvu najtopleje priporočam.

Jernej Pirc
koroški begunec.

773

CINABAR!

~~~~~

Pristopajte

Jugoslov. Matice!

~~~~~

Prepričajte se, da kupite najboljšo in najcenejšo

čevlje

v trgovini 733 10—9

Anice Traun,

Maribor,

Grajski trg šte. v 1

Mala oznanila.

Majhen lokal za trgovino v sredini mesta se odda. Vpraša se v upravi. 864

Moška obleka, ženska črna bluz, šal za dame in irigator na prodaj. Tattenbachova ulica 18-1. 865

Mobilizirano snažno sobo išče poročeni par brez otrok, eventualno s hrano. Ponudbe na upravo lista. 840 3—3

Gospodična, knjigovodkinja večja vseh pisarniških del, govori slovensko, hrvaško, nemško, italijansko išče primerne službe. Ponudbe na upravo »Primorka«. 853

Prodaja se ceno: 1 zimska suknja in 1 zimska obleka za gospoda srednje postave, kakor tudi 1 klobuk in eno črno častniško parafno jopo z dvojnimi prsi. Vraša naj se: Vrazova ul. št. 6, pritličje, levo.

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Aleksandrova cesta št. 22 (prej G. Gredlič). 243

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjske oprave, podložki, modroci, otonane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdnosti za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Slemenčkov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Sirite povsod naš list!

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Poljska v pisarni: Pri-staniška ulica 2.

Zadružna banka

Centrala: SPLIT

Podružnice: MARIBOR, Zagreb, Novi Sad

Afilijacije:

Zadružna banka Reka, Zadružna štedionica Trst

Osnovna glavica: K 50.000.000—

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila na vsa tu-zemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, devize in čeke, ter vse vrste do-maćih in tujih efektov.

Vloge:

Sprejema denar na vložni ziro in tekoče račune ter jih obre-stuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor

Gosposka ulica 20 (Pirchanova hiša)

Prične s poslovanjem

743

1. decembra 1920.

„BALKAN“

MARIBOR

Pisarna: Aleksandrova cesta 13. — Skladišča: Aleksandrova cesta 70, Koroška cesta 19.

Centrala: LJUBLJANA. — Podružnice: MARIBOR, BEOGRAD, ZAGREB, TRST, WIEN.

Brzjav. naslov: Spedbalkan.

Selitve z patentirani, pohištvenimi vozovi na vse strani. o Skladišče spojeno s tirov južne železnice. o

Največje domače spedicijsko podjetje v Jugoslaviji.